

VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

Päiväkoti Satumaa, Hyvinkää

Taitotassut

Karjalantie 2 as. 6

05800 Hyvinkää

JOHDANTO

Päiväkoti Satumaa, Taitotassut sijaitsevat Hyvinkäällä Karjalantiellä. Päiväkoti on keskustan tuntumassa hyvien liikenneyhteyksien varrella. Päiväkodistamme on helppo tehdä retkiä lähimetsään, puistoihin, kirjastoon ja Wanhalle Villatehtaalle.

Taitotassuissa lapset ovat tällä hetkellä iältään 0-4-vuotiaita ja ryhmän koko elää koko ajan. Henkilökuntaa on kolme henkeä.

Taitotassujen varhaiskasvatussuunnitelma perustuu Hyvinkään kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan. Varhaiskasvatussuunnitelman tekemiseen ovat osallistuneet Ito Mira Aalto, Ih Niina Lehtimäki, ph Raili Naamanka.

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto.....	2
1 Painopisteet Taitotassujen toiminnassa.....	4
1.1 Kodinomaisuus.....	4
1.2 Turvallisuus.....	4
1.3 Kiireettömyys.....	4
1.4 Vastuullisuus.....	4
1.5 Lapsilähtöisyys.....	5
1.6 Kasvatuskumppanuus.....	5
2 Taitotassujen toiminta-ajatus, ihmiskäsitys ja arvot.....	6
3 Lapsen tulo Taitotassuihin.....	7
4 Lapsen tukeminen varhaiskasvatuksessa.....	7
5 Taitotassujen toiminta- ja oppimisympäristö.....	8
5.1 Leikki.....	8
5.2 Liikunta.....	9
5.3 Tutkiminen ja oma pohdinta.....	9
5.4 Taiteellinen kokeminen ja ilmaisu.....	9
5.5 Kielellinen luovuus ja ilmaisu.....	10
6 Perushoito Taitotassuissa.....	10
6.1 Hygienia.....	10
6.2 Ruokailu.....	11
6.3 Pukeutuminen.....	11
6.4 Ulkoilu.....	12
6.5 Lepo.....	12

1 PAINOPISTEET TAITOTASSUJEN TOIMINNASSA

Taitotassujen toiminnassa tärkeitä asioita ovat kodinomaisuus, turvallisuus, kiireettömyys, vastuullisuus, lapsilähtöisyys ja kasvatuskumppanuus.

1.1 Kodinomaisuus

Taitotassuissa hoitoa ja kasvatusta toteutetaan kodikkaassa ympäristössä pienessä lapsiryhmässä. Päiväkodin arjessa lapset näkevät myös kodin arkeen tuttuja asioita, kuten ruuanlaittoa ja siivousta.

1.2 Turvallisuus

Vanhemmat voivat luottavaisin mielin jättää lapsensa päivähoidon osaaville, ammattitaitoisille ja luotettaville aikuisille. Päivähoidon arjessa rutiinit ja säännöllisyys tuovat turvallisuudentunnetta lapsille. Päiväkodille on tehty oma turvallisuussuunnitelma.

1.3 Kiireettömyys

Lapselle annetaan mahdollisuus oppia ja oivaltaa asioita omien kykyjensä ja edellytyksiensä mukaan. Lapsille annetaan mahdollisuus jatkaa leikkiä myöhemmin, esim. aamupalan jälkeen. Arjen toiminnot suoritetaan rauhallisesti.

1.4 Vastuullisuus

Vanhemmilla on päävastuu lapsen kasvatuksesta ja päiväkotitukee sitä vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä perheen kanssa. Päiväkotit vastaa lapsen perushoidosta ja turvallisuudesta päiväkotipäivän aikana huomioiden jokaisen lapsen yksilölliset tarpeet.

Päiväkodissämme on turvallinen kasvu-ympäristö, jossa on selkeät rajat. Kunnioitamme hyviä tapoja ja ohjaamme lapsia niiden käyttöön. (esim. kiittäminen, anteeksi pyytäminen).

Meillä kasvattajilla on yhteisvastuullisuus ja toimintamme on joustavaa, toisten työtä sekä moniammatillisuutta arvostavaa tiimityötä. Näemme, että vastuullisuus on osa yhteisöllisyyttä. Koko henkilökunta on sitoutunut huolehtimaan kaikista päiväkotimme lapsista.

1.5 Lapsilähtöisyys

Lapsilähtöisen toiminnan ja oppimisen pääasiallisena toimintamuotona meillä on **leikki**. Lapsilähtöisyydessä lapsen yksilöllisyyttä **kunnioitetaan**, lasta **kuunnellaan** ja **kannustetaan**.

Jokaisen lapsen lapsuutta arvostetaan. Lapsen ikä- ja kehitystaso ovat luonnollisesti peruslähtökohdat, jonka päälle rakennamme huomioimalla lapsen kiinnostuksen kohteet, sekä hänen tapansa oppia ja toimia. Lapsi saa kasvaa omien kokemustensa pohjalta yksilöllisten edellytystensä mukaisesti aikuisen kannustavassa, hyväksyvässä ja turvallisessa ohjauksessa. Kannustamme lapsia omiin oivalluksiin ja mielikuvituksen käyttöön. Lapsia otetaan mukaan suunnitteluun ja tutkitaan yhdessä. Annetaan lapsille aikaa omiin projekteihin.

Erityisen tärkeänä pidämme sitä, että aikuinen kannustaa lasta itsenäiseen ajatteluun, jolloin lapselle kehittyy tietoisuus omista kyvyistä ja omasta oppimisesta. Aikuinen ei anna valmiita vastauksia, hänen tulee toimia viisaasti taustalla jakaen omasta kokemus- ja tietomaailmastaan osia lapsen leikkiin. Päivän aikana taataan myös mahdollisuus lepoon ja rauhaan. Jakamalla ryhmämme välillä pienryhmiksi pystymme paremmin vastaamaan lapsen omiin tarpeisiin, kuuntelemalla häntä, olemalla läsnä ja antamalla ns. laatu-aikaa aikuisen kanssa.

1.6 Kasvatuskumppanuus

Kasvatuskumppanuudella tarkoitetaan vanhempien ja henkilöstön tietoista sitoutumista toimimaan yhdessä lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemisessa. Kasvatuskumppanuuden tavoitteena on, että henkilöstön ja vanhempien samanarvoiset, mutta sisällöltään osin erilaiset tiedot ja taidot toimia lapsen kanssa yhdistyvät lapsen hyvinvointia kannattelevalla tavalla. Vanhemmilla on ensisijainen kasvatusoikeus ja – vastuu sekä oman lapsensa tuntemus. Ilman tätä tuntemusta on työmme mahdotonta. Lapsen tarpeet ovat vanhempien ja henkilökunnan kasvatuskumppanuuden lähtökohta. Kasvatuskumppanuus on kasvatusvastuun jakamista. Lapselle läheisten aikuisten toimiva yhteistyösuhde, kasvatuskumppanuus, kannattelee lapsen siirtymistä ja elämistä kodin ja päiväkodin kasvuympäristöissä.

Lapsen hoito, kasvatusta ja opetus pohjautuvat vanhempien kanssa tehtävään yksilölliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Aloituskeskustelu pyritään tekemään jo ennen kuin lapsi aloittaa päivähoidon tai mahdollisimman pian aloituksen jälkeen. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma pyritään tekemään muutaman kuukauden kuluttua siitä kun lapsi on aloittanut hoidon Satumaassa. Kasvatussuunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään yhdessä pidettävissä

kasvatuskeskusteluissa 1–2 kertaa vuodessa. Silloin pohditaan mitä ja missä asioissa lapsi kaipaa tukea ja mitkä ovat hänen vahvuutensa.

Kasvatuskumppanuutta on myös päivittäinen raportointi lapsen päivästä ja siihen kuuluvista tapahtumista. Kasvatuskumppanuus on molemminpuolista luottamusta vanhempien ja päivähoitohenkilökunnan kanssa. Kumppanuus alkaa tutustumisesta ja syvenee vanhempien ja henkilöstön päivittäisissä kohtaamisissa, lapsikohtaisissa keskusteluissa sekä vanhempainilloissa. Päivittäiset keskustelut, vanhempainillat, päiväkodin juhlat ja muut tapahtumat antavat mahdollisuuksia toimia yhdessä. Toivomme myös vanhemmilta aktiivisuutta kysellä ja antaa palautetta. Palautelomakkeen vanhemmat saavat täytettäväkseen keväisin, silloin saa nimettömänä jättää palautetta hoitopaikkaan ja palveluntuottajaan liittyen. Vanhempain-illan järjestämme syksyisin ja tietysti useamminkin tarpeen vaatiessa.

Päiväkodissämme lapsilla on omat kasvunkansiot. Kasvunkansion tavoitteena on tehdä näkyväksi ja seurattavaksi lapsen kasvua ja oppimista niin lapselle, vanhemmille kuin myös henkilökunnalle. Aikuiset havainnoivat, haastattelevat ja kirjaavat kansion lapsen elämää päiväkotivuosien ajalta. Vanhemmat voivat täydentää kansion omia ajatuksiaan lapsestaan ja tuoda esille lapselle kotona tapahtuneita tärkeitä asioita. Kansioon liitetään myös lapsen omia töitä, lapsen kertomuksia sekä valokuvia. Kasvunkansioissa voi olla tietoa päiväkodissa tapahtuvasta toiminnasta, kuten retkistä ja juhlista unohtamatta lapsen arkipäivää ja jokapäiväistä toimintaa. Hoitosuhteen päättyessä vanhemmat ja lapset saavat kansion mukaansa.

2 TAITOTASSUJEN TOIMINTA-AJATUS, IHMISKÄSITYS JA ARVOT

Taitotassujen toiminta-ajatuksena on luoda turvallista ja kodinomaista hoitoa. Hoitoympäristössä huomioidaan lapsen iän ja kehitystason mukainen toiminta ja pyrimme antamaan virikkeitä kaikille aisteille.

Tärkeimmiksi arvoiksi näemme vastuullisuuden, toisten huomioonottamisen ja kunnioittamisen, kiireettömyyden ja lapsen terveen itsetunnon kehittymisen hyväksyvässä ilmapiirissä.

Tavoitteenamme on opettaa lasta hyväksymään erilaisuutta ja kunnioittamaan toisia sekä rohkaistaan lasta rehellisyyteen. Elämä on arvokasta ja sen kunnioittaminen on kaiken lähtökohta. Haluamme, että jokainen lapsi kokee olevansa arvokas omana itsenään ja että hänestä huolehditaan. Taitotassuissa lapsi saa kehittyä ja kasvaa kannustavassa ja positiivisessa ilmapiirissä, jossa lapsi oppii käsittelemään myös pettymyksiä ja vastoinkäymisiä. Myös hyvät tavat, ryhmässä toimiminen, yhteisten sääntöjen noudattaminen ja oma-toimisuuden vahvistaminen ovat tärkeitä arvojamme.

3 LAPSEN TULO TAITOTASSUIHIN

Kun vanhemmat ottavat yhteyttä ensimmäistä kertaa Satumaa Taitotassuihin, sovimme ajan tutustumiskäynnille. Vanhemman ja lapsen tutustumiseen valmistaudutaan ja varataan aikaa keskustelulle ja talon esittelyyn. Tutustumisen lopuksi sovitaan mahdollisesta pehmeästä laskusta. Silloin lapsi aloittaa päiväkodissa pikkuhiljaa totutellen toisen vanhemman kanssa muutaman tunnin kerrallaan. Pehmeät laskut räätälöidään kunkin lapsen tarpeen mukaan. Vanhempien kanssa käydään keskustelua lapsesta ja pyritään tutustumaan toisiimme ja kuuntelemaan vanhempien toiveita, odotuksia ja ehkä mahdollisia pelkoja.

Hoitosopimuksen kirjoitus vaiheessa vanhemmat saavat aloituskaavakkeen täytettäväkseen. Se on osa yksilöllistä kasvatussuunnitelmaa (lapsen vasua) joka on Hyvinkään kaupungin laatima. Aloituskeskustelussa on tärkeää kartoittaa myös lapsen yksilölliset tarpeet. Kaavake palautetaan täytettynä ensimmäisillä tutustumiskerroilla tai ensimmäisinä hoitopäivinä.

Tarkoituksemme on luoda turvallinen hoitosuhde koko perheeseen alusta lähtien. Hoidon jatkuessa pidämme tärkeänä jatkuvaa keskusteluyhteyttä vanhempien kanssa. Päivittäinen yhteydenpito on tärkeää ja pyrimme juttelemaan vanhempien kanssa aina aamuisin ja iltaisin lasta hoitoon tuotaessa ja pois hakiessa. Kasvatussuunnitelma-keskustelujen lisäksi pidämme tarvittaessa vanhempien kanssa ylimääräisiä tapaamisia jos vanhemmat tai henkilökunta niitä haluavat.

Toimintakauden alussa jaetuista kirjeistä selviää kauden suunnitellut retket ja muut tapahtumat. Myös ilmoitustaulultamme löytyy tietoa tapahtumista, vanhempainilloista, ym. kaikkia lapsia koskevista asioista. Tärkeimmät yhteistyökumppanimme ovat lasten vanhemmat ja perheet. Muita yhteistyötä tehdään muiden tahojen, kuten neuvolan ja muiden päiväkotien.

4 LAPSEN TUKEMINEN VARHAISKASVATUKSESSA

Päivähoidossa olevalla lapsella on oikeus saada erityistä tukea ja kasvatusta. Mikäli lapsi tarvitsee päivähoidossa kehitykseensä ja kasvuunsa yksilöllistä tukea arvioidaan tuen tarve yksilöllisesti lapsen tarpeiden ja ympäristön olosuhteiden mukaan. Lapsi voi tarvita tukea jollekin tai joillekin kehityksen osa-alueille.

Kun päivähoidossa ilmenee huoli jostain lapsesta, havainnoidaan huolta kasvatuskumppanuuden hengessä ensin kasvattajayhteisössä ja hyvin pian sen jälkeen yhdessä vanhempien kanssa. Erityisen hoidon ja kasvatuksen tarpeet, suunnitelmat ja toteutus tehdään yhteistyössä lapsen vanhempien, erityislastentarhanopettajan ja lapsiryhmän osaavan kasvatushenkilöstön kanssa.

Kiertävät erityislastentarhanopettajat (keltot) toimivat vastuualueidensa erityiskasvatuksen ja -opetuksen asiantuntijoina. He ohjaavat ja konsultoivat varhaiskasvatuksen henkilökuntaa yksilöllistä, tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevien lasten hoidossa, kasvatuksessa, opetuksessa ja kuntoutuksessa.

Päivähoidon psykologi toimii päivähoidossa lapsen kehityksen asiantuntijana, työskentelee lasten perheiden kanssa lasten kokonaiskehityksen tutkimiseksi, jatkotutkimustarpeen arvioimiseksi ja ohjaamiseksi sekä kuntoutuksen järjestämiseksi.

5 TAITOTASSUJEN TOIMINTA- JA OPPIMISYMPÄRISTÖ

Oppimisympäristömme muodostaa päiväkodin fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset tekijät. Lapsiryhmiä on yksi ja lapsia 13. Tilat ovat valoisat, avarat ja lapille turvalliset, joka luo lapsille rauhallisen leikkiympäristön. Käytössämme on suuri eteinen, keittiö, ruokahuone ja nukkarit. Tilat ovat muunneltavissa kysynnän, tarpeen ja inspiraation mukaan ja materiaalit ovat lasten ulottuvilla ja käytettävissä. Oppimisympäristön suunnittelussa lähtökohtana ovat lapsilähtöisen toiminnan periaatteet, lapsiryhmän ja yksittäisen lapsen tarpeisiin vastaaminen.

Ulkoiluympäristönämme käytämme aidattua pihaa sekä lähiympäristön metsikköä, leikkipuistoja ja kirjastoa. Leikkipuistojen ja metsän vaihteleva maasto mahdollistaa lasten erilaiset leikit, antaa mielikuvitukselle tilaa sekä takaa lapsille leikkirauhan. Pihallamme on keinut, hiekkalaatikko, leikkimökki ja kiipeilyjuna. Käymme myös kaupungilla teattereissa, museoissa jne. Henkilökuntaa päiväkodissamme on kolme. Avoimet ja luottamukselliset suhteet henkilökunnan, lasten ja vanhempien kesken tukevat hyvää ilmapiiriä, mikä taas vuorostaan antaa voimia ja edellytyksiä kaikelle kasvulle ja oppimiselle.

5.1 Leikki

Leikki on lapselle ominaisin tapa toimia. Leikin kautta lapsi hahmottaa maailmaa, hallitsee ympäristöään, oppii sosiaalisia suhteita, oppii ja sisäistää uusia taitoja sekä käsittelee tunteitaan.

Taitotassussa tarjoamme mahdollisuuden leikkiä monipuolisesti eri leikkejä niin vapaasti kuin toisinaan ohjatustikin. Leikin kautta lapsi harjaannuttaa niitä taitoja joita hän juuri oppimaisillaan. Leikin kautta lapsi löytää oman tapansa hahmottaa maailmaa ja toimia. Leikki kehittää myös sosiaalisia suhteita, mielikuvitusta, aisteja, tahtoa ja todellisuudentajua, itsetuntoa.

Vapaassa leikissä lapset itse valitsevat mitä leikkivät ja missä tilassa. He kehittävät itse leikin kulun ja siihen tarvittavat tarvikkeet ja henkilöt. Sisätiloissa meillä on mm. kotileikki nurkkaus nukerattaineen, -sänkyineen ja astioineen, toisessa huoneessa on autoleikkimatto autoineen ja parkkitaloineen. Ulkona on

hiekkalaatikko, keinut, puinen juna, kanakiikku, rekat, mopot, rattaat sekä monet hiekkalelut ja talvilelut mm. pulkat ja lapiot. Ohjatussa leikissä hoitajat valitsevat leikin ja ohjailevat leikin kulkua. Tämän lisäksi lapsilla on mahdollisuus leikkiin josta puuttuvat valmiit lelut mm. metsäretkillä leikkiessämme luonnossa ja puistossa käydessämme on vain puiston leikkivälineet.

Leikin riemu leviää ilmoille alle kolmevuotiaiden lasten askelten tepasteluna, iloisenä nauruna ja puheen sorinana. Pienten lasten touhutessa ei itkuilutakaan voi välttyä, mutta turvallisen sylin ollessa lähellä surut ja murheet häviävät. Päivän aikana väsykin hiipii puseroon ja vilske ja vipinä muuttuvat välillä uniseksi tuhinaksi.

5.2 Liikunta

Liikumme Taitotassuissa päivittäin ulkona sekä käymme retkillä puistoissa, urheilukentällä ja lähimetsässä, joissa lapset pääsevät myös kiipeilemään. Tämän lisäksi meillä on jumppapäivä, jolloin tutustumme eri liikuntamuotoihin. Jumppahetket koostuvat vaihtelevasti musiikkiliikunnasta, tempuradoista, satujumpista, palloilusta. Pyrimme antamaan lapsille onnistumisen kokemuksia perusliikunnan kautta ja näin tavoittemme on harjaannuttaa lapsen hieno- ja karkeamotoriikkaa, fyysistä kuntoa, onnistumisen kokemuksia, ryhmässä työskentelytaitoja ja itseilmaisua. Retkille mennessämme opettelemme myös liikennesääntöjä ja käyttäytymistä liikenteessä.

Liikunnan kautta lapsen fyysiset ja motoriset taidot kehittyvät ja lapsi kokee liikunnan iloa ja myönteinen ilmapiiri antaa onnistumisen elämyksiä. Liikunnan kautta lapsi tutustuu itseensä sekä toisiin ihmisiin ja ympäristöön. Hän oppii ryhmässä työskentelytaitoja, itseilmaisua ja mielikuvitus kehittyä.

5.3 Tutkiminen ja oma pohdinta

Taitotassuissa pyrimme tukemaan lapsen luontaista halua tutkia ja kokeilla asioita. Lapsi tutustuu ympäristöönsä aistiensa avulla ja hän ihmettelee uusia asioita, josta seuraa halu tutkia ja kokeilla. Lapsi saa kysellä, ihmetellä oivaltaa, päätellä, etsiä tietoa, kokee iloa oppimisestaan ja saada itseluottamusta omasta osaamisestaan ja toiminnastaan. Aikuinen tarjoaa mahdollisuuden turvalliseen tutkimiseen ja ottaa huomioon eri-ikäisten lasten erilaiset tutkimisen tavat. Lähiympäristö ja luonto ovat luonnollisia tutkimuskohteita.

5.4 Taidellinen kokeminen ja ilmaisu

Taitotassuissa tavoitteenamme on järjestää lapsille mahdollisuuksia monipuoliseen luovaa toimintaan, työskentelyyn ja itsensä ilmaisuun sekä kokemaan elämyksiä. Tärkeintä on, että lapsi kokee ilo ja onnistumista sekä oppii arvostamaan omia ja

muiden töitä. Teemme erilaisia kädentaidontöitä viikoittain; askartelemme, leivomme, muovailemme, maalaamme jne. Toteutamme näitä teemamme mukaan ja lapsilla on mahdollisuus myös mm. vapaaseen maalaamiseen, piirtämiseen ja askarteluun, jossa lapsille ei anneta aihetta vaan he saavat itse valita mitä tekevät. Lisäksi teemme retkiä lapsille tarkoitettuihin teatteriesityksiin, konsertteihin yms. ja järjestämme päiväkodissamme juhlia ja naamiaisia.

Taiteellisia kokemuksia ovat erilaiset musiikilliset, kuvataiteelliset, liikunnalliset, kielelliset ja draamalliset tuokiot. Konkreettinen taiteen tekeminen kehittää lapsen aisteja, herkkyyttä, mielikuvitusta, motorisia taitoja ja opettaa kurinalaisuutta työskentelyssä ja itsensä toteuttamismahdollisuuksia. Taiteen kautta lapsella on mahdollisuus lumottuun mielikuvitusmaailmaan, jossa kaikki on mahdollista ja totta. Tavoitteena on, että taiteellisen ilmaisun ja kokemisen kautta lapsi ottaa maailmaa haltuunsa ja jäsentää sitä.

5.5 Kielellinen luovuus ja ilmaisu

Taitotassuissa lorutteleme, riimittelemme ja luemme sekä laulamme paljon. Erilaisten laululeikkien avulla pienimmätkin lapset voivat osallistua yhteisiin tuokioihin. Aikuisen rikas kieli, sekä tekemisen, asioiden ja esineiden jatkuva nimeäminen vahvistaa lapsen sanavarastoa ja luo pohjan lapsen omalle kommunikaatiolle. Näin pyrimme kehittämään ja tukemaan lasten kielellistä kehitystä.

6 PERUSHOITO TAITOTASSUISSA

6.1 Hygienia

Hyvä perushygienia antaa turvaa tartuntatauteja vastaan. Aamulla lapset menevät päivän ensimmäiselle käsienspesulle lasta tuovan aikuisen kanssa. Sen jälkeen vasta tullaan ryhmään. Kätet pestään aina ennen ja jälkeen ruokailun, ulkoa sisään tultaessa sekä wc-käyntien yhteydessä ja tietenkin tarvittaessa muutenkin. Jokaisella lapsella ja hoitajalla on omat käsipyyhkeet jotka vaihdetaan kerran viikossa tai tarvittaessa useammin. Yhdessä opettelemme hygienian alkeita.

Ruokailuhygieniaa opettelemme syömällä siististi asianmukaisilla välineillä. Ruokailun jälkeen menemme kasvopesulle tarpeen vaatiessa, ainakin pyyhimme kasvot paperilla. Puhtaiden vaatteiden vaihtaminenkin kuuluu hygieniaan ja puhtauteen, koska rapatessa usein roiskuu. Suun hyvinvoinnista pidämme myös huolta käyttämällä täyskysylitoli pastilleja kaksi kertaa päivässä, ruoalla ja välipalalla. Herkkuja syömme harvoin, yleensä synttäreiden yhteydessä.

Lapsen tutustuessa ja aloitellessa hoitoa puhumme myös lapsen wc käytännöistä. Jos lapsi ei ole harjoitellut pottailua, niin siitä tietoisina voimme estää

pottakammon syntymisen. Pottailun aloitamme silloin kun vanhempien kanssa niin sovitaan ja kun lapsi tuntuu olevan valmis siihen. Wc-käynneissä alamme kannustamaan omaoimisuuteen heti kun siihen ilmenee aihetta, mutta olemme kuitenkin aina lähellä auttamassa jos tarvetta ilmaantuu.

Omaoivonta suunnitelmassa meillä on tarkemmat siivoussuunnitelmat. Satumaan yleistilat siivotaan säännöllisesti kerran viikossa ja tarpeen mukaan päivittäin. WC:t pestään päivittäin ja oven kahvat desinfioidaan. Keittiö ja ruokailutila siivotaan päivittäin. Ainakin yksi henkilökunnasta on suorittanut hygieniapassin.

6.2 Ruokailu

Ruokailu on rauhallinen tilanne, pyrimme antamaan jokaiselle ruokarauhan. Ruokailutilanteissa opettelemme hyviä ruokailutapoja ja annamme kaikille ruokarauhan. Mukavan ja positiivisen ruokailutilanteen luominen on lapselle tärkeää, sillä se luo pohjan sille, miten lapsi suhtautuu ruokaan.

Satumaassa tarjotaan monipuolista ja terveellistä ruokaa. Ruokamme kuljetetaan lämpölaatikossa Fazer Amicalta. Emme pakota lapsia syömään, mutta periaatteenamme on, että kaikkea tulisi maistaa. Ruokalla on tarjolla myös aina maito ja leipä. Aamupalalla on tarjolla aina puuroa. Käytössämme on kahdeksan viikon kiertävä aamu- ja välipalalista, jotka valmistamme itse. Välipalat koostuvat mm. kiisseleistä, hedelmistä, leivästä, muroista, leivonnaisista, jogurteista, viileistä ym. Ruoka-aineallergiat huomioimme jokaisen allergisen lapsen kohdalla. Vanhempien on ilmoitettava allergiat meille hoitoa aloitettaessa, että saamme ilmoitettua ne eteenpäin Amicalle.

6.3 Pukeutuminen

Päiväkodissa annamme lapselle aikaa opetella riisuutumaan ja pukemaan mahdollisimman kiireettömässä ilmapiirissä. Otamme huomioon lapsen taidot ja tahdin sekä olemme läsnä auttamaan tarvittaessa. Uusia taitoja opettelemme kannustamalla, antamalla positiivista palautetta lapsen oppimille uusille taidoille. Kannustamme lasta omaoimisuuteen. Pukeutumisessa lapsi oppii myös odottamaan omaa vuoroaan apua tarvitessaan sekä huolehtimaan vaatteistaan. Lasta neuvotaan ja opastetaan tarvittaessa ja huolehditaan, että pukeutumisesta on selvitty järkevästi.

Pyydämme vanhempia nimikoimaan lapsensa vaatteet, sillä se helpottaa henkilökuntaa lapsen vaatteiden tunnistamisessa. Vanhempien tehtävä on huolehtia, että lapsella on käytännölliset ja säänmukaiset vaatteet. Mikäli jotain on päässyt unohtumaan kotiin, on mahdollisuus käyttää päiväkodin varavaatteita.

6.4 Ulkoilu

Päiväkodissa pyrimme ulkoilemaan päivittäin. Neljään vuoden aikaan mahtuu niin poutaa, sadetta kuin pakkastakin, mutta säänmukaisella pukeutumisella kaikki voivat nautti ulkoilusta. Erilaiset ulkoleikit ja pelit harjoittavat myös erilaisia taitoja, kuten motoriikkaa, yhteisleikkiä, sääntöjä ja vuoron odottamista.

Teemme myös yhteisiä retkiä päiväkodin ulkopuolelle mm. lähimetsään ja puistoihin. Retkillä lapsilla on mahdollisuus tutkia ympäristöä ja harjoitella liikkumista liikennesääntöjen mukaan. Metsäretkillä opimme myös huolehtimaan ympäristöstä ja pitämään huolta omista tavaroistamme ikätason mukaan.

6.5 Lepo

Päivittäinen lepo on päiväkodissa tärkeää jokaiselle lapselle. Suuremman osan päivästä lapsi viettää päiväkotiryhmässä, jolloin rauhoittuminen ja päivälevon merkitys on suuri. Päivälevon pituuden tarve vaihtelee lapsilla. Isommat lapset saattavat levätä vain jonkin aikaa ja he nousevat sitten leikkimään rauhallisia leikkejä toisten jatkaessa uniaan.

Keskustelut vanhempien kanssa auttavat löytämään jokaisella lapselle hänen tarpeisiinsa sopivan lepo hetken. Päivälevolle lapsi saa ottaa kainaloonsa tutun ja turvallisen unikaaverin, -rievun, tutin tai jonkin muun lapselle rakkaan asian. Näin päivälevolle siirtymisestä luodaan lapselle rauhallinen ja miellyttävä tilanne. Päivälevolle ja rauhallisiin uniin saattelevat hyvän päiväunen toivotukset, sadut, laulut ja silitykset.

Päiväkoti Satumaa Karjalantiellä,
turvaa ja syliä lapsille on siellä.
Kotoisasti ovella voi tuoksua pulla,
meille on varmasti helppo tulla.
Tärkeitä meille on kädentaidot,
joskus voi pöydälle kaatua maidot.
Onneksi kukaan ei vierasta moppia,
kun arkisia taitoja meillä voi myös oppia.

Myös leikit, lorut ja sadut ovat tärkeä meille,
lapsia ohjataan liikkumaan, kokeilemaan ja tutkijan teille.
Leikimme, laulumme ja soittomme kauas kiiri,
on tavoitteenamme iloinen, utelias ja avoin ilmapiiri.
Meille ovat tärkeitä kaikki maatonassut,
Tervetuloa, me olemme Taitotassut.

Susanna Laitinen, 2008